

Biskup Íslands

Alþingi
Erindi nr. P 140/1652
komudagur 28.3.2012

Nefndasvið alþingis Sigrún Helga Sigurjónsdóttir, ritari
Berist til velferðarnefndar Alþingis.

Reykjavík, 28. mars 2012

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um barnalög (290. mál) að beiðni nefndasviðs Alþingis.

Kirkjan lýsir ánægju með þær áherslur sem koma fram í frumvarpinu á aukinn rétt barnanna sjálfra og ríkari áherslu á að styðja foreldra til að leita sátta. Kirkjan styður sérstaklega eftirfarandi breytingar sem lagðar eru til í frumvarpinu:

7. gr.

Til bóta er að stjúpforeldri verði ekki sjálfkrafa forsjárforeldri. Það felur í sér aukna virðingu fyrir því lífforeldri sem ekki fer með forsjá og getur þannig stuðlað að betri samskiptum milli lífforeldra barnsins.

12.gr.

Sú aukna áhersla á sáttamiðlun sem fram kemur í frumvarpinu er til verulegra bóta. Við teljum eðlilegt að foreldrar séu skyldaðir til að ganga undir sáttamiðlun áður en deilur þeirra eru settar í úrskurð eða dóm, sem getur bæði verið sársaukafullt, kostnaðarsamt og langdregið ferli. Mikilvægt er einnig að þeir sem taka að sér slíka sáttamiðlun séu vel undir verkið búnir faglega.

19. gr.

Fara þarf varlega í að úrskurða um jafna umgengni. Þar sem þetta fyrirkomulag hefur yfirleitt reynst vel fyrir stálpuð börn teljum við þó eðlilegt að opna fyrir þennan möguleika, að því gefnu að foreldrarnir búi nálægt hvort öðru. Jafnhliða þarf einnig að flýta vinnslu reglna um meðlagsgreiðslur þannig að tekið sé tillit til þess ef umgengni er ríkuleg eða jöfn.

26. grein.

Til bóta er að heimila forsjárlausu foreldri að fá skriflegar upplýsingar um barn sitt frá skóla. Hér þarf þó að taka skýrt fram hvort þetta eigi einnig við um upplýsingar frá sérfræðipjónustu skóla. Verði það heimilað ætti til samræmingar hið sama að gilda

um upplýsingar frá öðrum aðilum, svo sem skýrslur frá Barna- og unglingsgeðdeild, Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins og barnalæknum.

Við teljum einnig til bóta að felld verði brott heimild til að færa barn nauðugt með lögregluvaldi í umgengni ef um meinta tálmun á umgengni er að ræða. Rík ástæða er til að ætla að slík aðgerð geri barninu meiri skaða en gagn. Leggja ber áherslu á að kanna vilja barnsins vel þegar meint tálmun kemur upp og aðstæður allar með velferð barnsins í huga. Hér eins og ávallt er eðlilegt að leita sáta milli foreldranna fyrst og umfram allt ber að leita eftir samvinnu við stálpuð börn.

Við söknum þess hins vegar að í frumvarpinu er ekki tekið á þeirri siðferðislegu klemmu sem komið hefur upp vegna aukinna heimilda til tæknifrjógana, sem skerða rétt barna til að þekkja uppruna sinn. Í samræmi við barnasáttmála sameinuðu þjóðanna er í frumvarpinu yfirleitt lögð meiri áhersla á rétt barna, en þó ekki að þessu leyti. Við leggjum til að lögfest verði að barn eigi rétt á upplýsingum um sæðisgjafann, t.d. varðandi þjóðerni hans, litarhátt, útlit, menntunarstig og fleira. Í það minnsta ætti barn að eiga rétt á sömu upplýsingum og varðandi móðir hefur kost á þegar hún velur sér sæðisgjafa.

Virðingarfyllt,

Karl Sigurbjörnsson

